

KÄSKKIRI

31.01.2018 nr 1-2/18-006

**Lõhkematerjali käitlemise korraldaja ja
pürotehnilise toote käitlemise korraldaja
pädevuseksami juhendi ja eksamiküsimustiku
temaatika kinnitamine**

Tulenevalt lõhkematerjaliseaduse §-dest 22 ja 23, majandus- ja taristuministri 30.10.2017 määrusest nr 56 „Nõuded lõhkematerjali ja pürotehnilise toote käitleja personalile pädevustunnistuse andmisel“ ning majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.12.2007 määruse nr 99 “Tehnilise Järelevalve Ameti põhimäärus” § 25 lõike 1 alusel:

kinnitan

1. Lõhkematerjali käitlemise korraldaja ja pürotehnilise toote käitlemise korraldaja pädevuseksami juhendi (Lisa 1);
2. Lõhkematerjali käitlemise korraldaja ja pürotehnilise toote käitlemise korraldaja pädevuseksami eksamiküsimustiku temaatika (Lisa 2);

tunnistan kehtetuks

18.03.2011 käskkirja nr 1-2/11-016 „Lõhkematerjali käitlemise korraldaja ja pürotehnilise toote käitlemise korraldaja pädevuseksami juhendi kinnitamine“.

(allkirjastatud digitaalselt)

Kaur Kajak
peadirektor

Lõhkematerjali käitlemise korraldaja ja pürotehnilise toote käitlemise korraldaja pädevuseksami juhend

Lõhkematerjalisektori ettevõtja ja pürotehnilise toote käitlemisega tegeleva ettevõtja personali pädevuse hindamise eesmärgiks on tagada inimese, vara ja keskkonna ohutus ning julgeolek läbi lõhkematerjali ja pürotehnilise toote oskusliku käitlemise. Sertifitseerimine ehk isiku nõuetele vastavuse hindamine ja tõendamine on menetlus, mille käigus hinnatakse isiku pädevuse vastavust kehtestatud nõuetele ja tõendatakse seda asjakohase pädevustunnistuse väljastamisega.

§ 1. Üldsätted

1. Käesolev eksamijuhend on koostatud lõhkematerjaliseaduse (edaspidi ka LMS) ning majandus- ja taristuministri 30.10.2017 määruse nr 56 „Nõuded lõhkematerjali ja pürotehnilise toote käitleja personalile pädevustunnistuse andmisel“ alusel.
2. Eksamijuhendiga määratakse kindlaks eksami korraldus, eksami kestus, eksamineeritavate ja eksamineerijate õigused ja kohustused, eksami positiivse soorituse nõuded, hindamismetoodika, eksamitulemuste vaidlustamise kord ning muud eksami korralduses olulised asjaolud.
3. Eksami korraldaja on Tehnilise Järelevalve Amet (edaspidi ka TJA).
4. Lõhkaja, lõhkemeistri, lõhkematerjali käitlemise korraldaja, pürotehniku ja pürotehnilise toote käitlemise korraldaja pädevuse kompetentsuse vastavust nõuetele tõendatakse kutseaduse kohase kutsetunnistusega, võttes arvesse LMS-s pädevustunnistuse kohta sätestatud (LMS § 22 lg 1).
5. Kutset andva organi puudumise korral tõendatakse isiku kompetentsust Tehnilise Järelevalve Ameti antud pädevustunnistusega. Sõltumata kutset andva organi olemasolust on Tehnilise Järelevalve Ametil õigus anda käitlemise korraldaja pädevustunnistusi (LMS § 22 lg 2).
6. Välisriigis omandatud kompetentsuse vastavust LMS-i alusel nõutavale hindab ja tõendab välisriigi kutsequalifikatsiooni tunnustamise seaduse kohaselt Tehnilise Järelevalve Amet (LMS § 22 lg 4).

§ 2. Nõuetele vastavuse hindamisele ja tõendamisele kuuluvad isikud

7. Nõuetele vastavuse hindamisele ja tõendamisele TJA poolt kuulub järgmine lõhkematerjalisektori ettevõtja ja pürotehnilise toote käitlemisega tegeleva ettevõtja personal:

- 7.1 *lõhkematerjali käitlemise korraldaja* - vastutav isik, kelle ülesanne on tagada lõhkematerjali ohutu käitlemine ja käibe korraldamine õigusaktides sätestatud nõuete kohaselt ning juhendada lõhkematerjali vahetut käitlejat ja koordineerida tema tegevust.
- 7.2 *pürotehnilise toote käitlemise korraldaja* - vastutav isik, kelle ülesanne on tagada ettevõttes pürotehnilise toote ohutu käitlemine ja käibe korraldamine õigusaktides sätestatud nõuete kohaselt, pürotehnilise toote võõrandamisel juhendada ja nõustada pürotehnilise toote müüjat ning pürotehnilise toote käitlemisel koordineerida ettevõtte töötajate tegevust.

§ 3. Pädevustunnistuse saamise eeldused

8. *Lõhkematerjali käitlemise korraldaja*

- 8.1 peab olema vähemalt 21-aastane;
- 8.2 omama erialast ettevalmistust ja vähemalt aastast töökogemust lõhkematerjalide valdkonnas;
- 8.3 tundma töövaldkonda reguleerivaid õigusakte;
- 8.4 ei või olla piiratud teovõimega;
- 8.5 ei või olla karistatud esimese astme kuriteo eest ja neid karistusandmeid ei ole karistusregistrist kustutatud;
- 8.6 ei või olla karistatud riigivastase süüteo või süüteo eest, mis pandi toime lõhkematerjali, pürotehnilist toodet, laskemoona või tulirelva kasutades või mis on nimetatud süüteo objektiks, ja neid karistusandmeid ei ole karistusregistrist kustutatud;
- 8.7 ei või olla tagaotsitav või punktis 8.6 nimetatud süüteoos kahtlustatav või süüdistatav;
- 8.8 peab vastama tervise- ja tööministri 05.07.2017 määruses nr 30 „Lõhkaja, lõhkemeistri ja pürotehniku tervisenõuded ning tervisekontrolli sagedus ja kord“ toodud tervisenõuetele.

9. *Pürotehnilise toote käitlemise korraldaja*

- 9.1 peab olema vähemalt 21-aastane;
- 9.2 peab olema läbinud erialase väljaõppe ja omama vähemalt aastast asjakohast töökogemust;
- 9.3 ei või olla piiratud teovõimega;
- 9.4 ei või olla karistatud esimese astme kuriteo eest ja neid karistusandmeid ei ole karistusregistrist kustutatud;
- 9.5 ei või olla karistatud riigivastase süüteo või süüteo eest, mis pandi toime lõhkematerjali, pürotehnilist toodet, laskemoona või tulirelva kasutades või mis on nimetatud süüteo objektiks, ja neid karistusandmeid ei ole karistusregistrist kustutatud;
- 9.6 ei või olla tagaotsitav või punktis 9.5 nimetatud süüteoos kahtlustatav või süüdistatav;
- 9.7 peab vastama tervise- ja tööministri 05.07.2017 määruses nr 30 „Lõhkaja, lõhkemeistri ja pürotehniku tervisenõuded ning tervisekontrolli sagedus ja kord“ toodud tervisenõuetele.

§ 4. Pädevustunnistuse taotlemine

10. Isik, kes soovib saada lõhkematerjali käitlemise korraldaja või pürotehnilise toote käitlemise korraldaja pädevustunnistust, esitab TJA-le vormikohase taotluse, mis sisaldab järgmisi andmeid:

- 1) taotluse esitaja ees- ja perekonnanimi, isikukood või selle puudumisel sünniaeg; taotleja aadress ja muud kontaktandmed;
- 2) teave, millist pädevustunnistust taotletakse;

- 3) tõendid erialase väljaõppe ja töökogemuse kohta pädevustunnistuse esmataotlemisel;
 - 4) kinnitus lõhkematerjaliseaduse § 16 lõikes 2 sätestatud nõuetele vastavuse kohta;
 - 5) tervisetõend;
 - 6) taotluse esitamise kuupäev ja taotleja allkiri;
 - 7) riigilõivu tasumist tõendav dokument.
11. TJA võib taotluse esitajalt nõuda ka muid asjakohaseid andmeid, kui see on vajalik isiku nõuetele vastavuse hindamiseks ja tõendamiseks.
 12. TJA lahendab pädevustunnistuse taotluse 60 tööpäeva jooksul nõuetekohase taotluse esitamisest arvates.
 13. Puuduste esinemisel taotluses teavitab TJA hiljemalt 30 kalendripäeva jooksul vastavalt haldusmenetluse seaduse § 15 lg 2 taotlejat kirjalikult taotluses esinevatest puudustest ning määrab taotlejale nende kõrvaldamiseks mõistliku tähtaja selgitades samas, et tähtjaks puuduste kõrvaldamata jätmisel võib TJA jätta taotluse läbi vaatamata.
 14. Pädevustunnistuse taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras. Riigilõivu tasumisel märgitakse maksedokumentidele selle toiminguni nimetus, mille eest riigilõiv tasutakse või viide riigilõivuseaduse riigilõivumäära kehtestavale sättele. Riigilõivu tasumisel teise isiku eest märgitakse ka selle isiku nimi.

§ 5. Pädevuseksami korraldamine

15. TJA kinnitab eksamikomisjoni koosseisu ja eksamiküsimustiku temaatika, mis on kättesaadav TJA veebilehel.
16. Pädevuseksami toimumisajast teavitab TJA taotlejat vähemalt 10 tööpäeva ette.
17. Eksamile lubatakse isik vaid siis, kui tema vastavus pädevustunnistuse saamise eeltingimustele on tõendatud.
18. Eksam toimub eesti keeles, vajadusel korraldab taotleja tõlgi.
19. Eksamipiletile vastamiseks on aega 60 minutit.
20. Eksamipiletid koostatakse TJA veebilehel avaldatud eksamiküsimustiku temaatika alusel koostatud küsimuste põhjal.
21. Eksamineeritav saab eksamipileti, millel on 8 küsimust taotletava pädevusala kohta.
22. Kui eksamineeritav taotleb enda pädevuse hindamist mitmel alal, antakse talle pilet iga pädevusala kohta.
23. Eksam sooritatakse kirjalikult. Iga õigesti märgitud vastus annab vastajale ühe (1) punkti.
24. Eksami sooritamise ajal on abimaterjalide kasutamine keelatud.
25. Eksam loetakse edukalt sooritatuks, kui eksamineeritav on vastanud õigesti vähemalt 75 protsendile esitatud küsimustest.

26. Eksami tulemustest teatatakse eksaminandile e-posti vahendusel või kirja teel 30 kalendripäeva jooksul peale eksami sooritamist (edastades pädevustunnistuse või teatise eksami mittesooritamise kohta).
27. Kui eksamineeritav ei pea kinni punktis 24 sätestatud nõudest, võib eksami korraldaja keelata taotlejal eksami jätkamise ning eksam loetakse lõppenuks.
28. Kui eksamineeritav ei sooritanud eksamit, võib ta eksami uuesti teha kolme kuu pärast. Sellisel juhul tuleb isikul esitada uus taotlus ja tasuda riigilõiv.

§ 6. Eksamiküsimustik

29. Eksamiküsimustik peab võimaldama adekvaatselt hinnata isiku teadmiste piisavust antud tegevusalal töötamiseks ja vastavust LMS nõuetele.
30. Eksamiküsimustik koostatakse vastavate õigusaktide ja taotletava pädevuse kohta käiva kirjanduse alusel.
31. Eksamiküsimustiku temaatika avaldatakse TJA veebilehel.

§ 7. Pädevustunnistus

32. Pädevustunnistus väljastatakse pädevuseksami positiivsele tulemusele sooritanud isikule 30 kalendripäeva jooksul eksami sooritamise päevast arvates.
33. Pädevustunnistusele kantakse järgmised andmed:
 - 1) pädevustunnistuse registreerimisnumber ja väljaandmise kuupäev;
 - 2) pädevustunnistuse välja andnud asutuse nimi ja kontaktandmed;
 - 3) pädevustunnistuse saanud isiku ees- ja perenimi ning isikukood või selle puudumisel sünniaeg;
 - 4) tegevusala - lõhkematerjali käitlemise korraldaja, pürotehnilise toote käitlemise korraldaja
 - 5) pädevustunnistuse kehtivuse aeg;
 - 6) vajadusel eritingimised, millega pädevustunnistus väljastatakse;
 - 7) pädevustunnistuse allkirjastaja ees- ja perekonnanimi ning ametinimetus;
 - 8) Tehnilise Järelevalve Ameti pitser.
34. Pädevustunnistus väljastatakse paberkandjal ja saadetakse tähitud postiga taotluses märgitud aadressile või väljastatakse taotlejale allkirja vastu.
35. Isiku, kellele pädevustunnistus väljastati, nõudel väljastatakse pädevustunnistuse dublikaat. Dublikaadile kantakse kõik punktis 33 nimetatud andmed ja ülemisele parempoolsele nurgale kirjutatakse sõna "DUPLIKAAT". Duplikaadi väljastamise eest tasub isik riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras.
36. Pädevustunnistus antakse kehtivusega kuni viis (5) aastat.

§ 8. Pädevustunnistuse kehtivuse pikendamine

37. Pädevustunnistuse kehtivusaega võib isiku taotlusel korduvalt viie aasta kaupa pikendada tingimusel, et isiku töövaldkonnas nõutav pädevus ei ole muutunud ning isik on vähemalt

üks kord viie aasta jooksul osa võtnud erialasest täiendusõppest, vastab kehtestatud tervisenõuetele ja lõhkematerjaliseaduse § 16 lõikes 2 sätestatud nõuetele.

38. Läbitud täiendõppe maht peab olema vähemalt kuus akadeemilist koolitustundi ja seonduma pädevustunnistuse valdkonnaga. Täiendusõppeks on ka täienduskoolitusel lektorina esinemine.
39. Pädevustunnistuse pikendamise taotlemiseks esitab isik vähemalt 30 kalendripäeva enne pädevustunnistuse kehtivusaja lõppu TJA-le vormikohase taotluse (avaldatud TJA veebilehel), mis peab sisaldama järgmisi andmeid:
- 1) taotluse esitaja ees- ja perekonnanimi ja, isikukood või selle puudumisel sünniaeg;
 - 2) taotleja aadress ja muud kontaktandmed;
 - 3) pikendatava pädevustunnistuse väljastamise kuupäev ja number ning välja andnud asutuse nimi;
 - 4) andmed erialases täiendusõppes osalemise kohta;
 - 5) kinnitus lõhkematerjaliseaduse § 16 lõikes 2 sätestatud nõuetele vastavuse kohta;
 - 6) tervisetõend;
 - 7) taotluse esitamise kuupäev ja taotleja allkiri;
 - 8) riigilõivu tasumist tõendav dokument.
40. TJA võib pädevustunnistuse pikendamiseks taotluse esitajalt nõuda täiendavaid andmeid, kui see on vajalik täienduskoolituse sobivuse hindamiseks. Lisaks võib TJA täienduskoolitust mitte arvestada, kui isik on esitanud ebaõigeid andmeid või täienduskoolitus ei vasta kehtestatud nõuetele, ning nõuda uue pädevuseksami sooritamist.
41. Pädevustunnistuse pikendamise taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras. Riigilõivu tasumisel märgitakse maksedokumendile selle toimingu nimetus, mille eest riigilõiv tasutakse, või viide riigilõivuseaduse riigilõivumäära kehtestavale sättele. Riigilõivu tasumisel teise isiku eest märgitakse ka selle isiku nimi.
42. Tehnilise Järelevalve Amet pikendab pädevustunnistuse 30 kalendripäeva jooksul nõuetekohase taotluse saamise päevast arvates. Isikule väljastatakse uus turvapõhjaga blanketile vormistatud pikendatud pädevustunnistus.
43. Kui pädevustunnistuse pikendamist taotletakse pärast selle kehtivusaja lõppemist, tuleb uue tunnistuse saamiseks esitada taotlus ja sooritada kõik toimingud samasugustel tingimustel nagu esmakordsel taotlemisel. Kui menetlustähtaeg on mööda lastud mõjuval põhjusel, võib isik taotleda menetlustähtaja ennistamist vastavalt haldusmenetluse seadusele.

§ 9. Pädevustunnistuse taotleja/eksamineeritava õigused ja kohustused

44. Eksamineeritav on kohustatud eksamineerija nõudmiselksamipileti saamisel esitama oma isikut tõendava dokumendi.
45. Eksamineeritaval on õigus tutvuda eksamijuhendiga ja eksamiküsimustiku temaatikaga.
46. Enne eksami algust on eksamineeritaval õigus saada eksamikorraldajalt teavet eksami protseduurist ning eksamitulemuste teatavakstegemise, protestide esitamise ja läbivaatamise korrast.

47. Kui eksamineeritav ei ole rahul eksami korralduse või eksamitulemustega, on tal õigus esitada TJA peadirektorile kaebus.
48. Kaebus vaadatakse läbi ja tehakse otsus 14 tööpäeva jooksul selle esitamise päevast arvates.
49. Kaebuse esitamine ei võta kohustust täita asjakohast otsust.

§ 10. Eksamikomisjoni õigused ja kohustused

50. Eksamikomisjonil on õigus keelduda pädevustunnistuse taotlejaksamile lubamisest, kui:
 - 50.1 erialane ettevalmistus või töökogemus ei vasta pädevustunnistuse saamise eeltingimustele;
 - 50.2 taotlus ei ole nõuetekohane;
 - 50.3 taotluses on esitatud valeandmeid;
 - 50.4 taotleja ei ole tasunud riigilõivu.
51. Taotluse esitajaksamile mittelubamise kohta teeb TJA peadirektor kirjaliku otsuse põhjendades taotlejaksamile lubamisest keeldumist.
52. Otsusksamile mittelubamisest vormistatakse kahes eksemplaris, millest üks jääb TJA-le ja teine saadetakse taotluse esitajale posti või e-posti teel.
53. Eksamikomisjon ja teised isikud, kes on seotud pädevustunnistuste väljaandmise või eksamite korraldamisega, peavad hoidma saladuses eksamiküsimustikku, tunnistuse taotlejate isikuandmeid ja muid andmeid, millele on seadusega kehtestatud juurdepääsupiirangud ning neile teatavaks saanud muud salajast informatsiooni.
54. Enne eksami algust peab üks eksamikomisjoni liikmetest selgitama eksamineeritavale eksami protseduuri ning eksamitulemuste teatavakstegemise, protestide esitamise ja läbivaatamise korda.
55. Kui eksamineeritav rikub oluliselt eksami protseduuri või petab eksami sooritamisel, võib eksami korraldaja keelata isikul eksami jätkamise ning eksamitulemus tühistatakse.
56. Asjakohased isiku nõuetele vastavuse hindamist ja tõendamist puudutavad kaebused esitatakse TJA peadirektorile.
57. TJA peadirektor vaatab kaebuse läbi ja teeb otsuse 14 tööpäeva jooksul selle esitamise päevast alates.
58. Otsusest teatatakse kaebuse esitajale posti või e-posti teel ja antakse see kirjalikus vormis allkirja vastu või saadetakse postiga väljastustatega kahe ööpäeva jooksul otsuse tegemise päevast arvates.

**Lõhkematerjali käitlemise korraldaja ja pürotehnilise toote käitlemise korraldaja
pädevuseksami eksamiküsimustiku temaatika**

1. Lõhkematerjaliseaduse reguleerimisala
2. Teiste seaduste kohaldamine
3. Mõisted
4. Lõhkematerjali käitlemine
5. Pürotehnilise toote käitlemine
6. Lõhkematerjalide jaotamine allklassidesse ja sobivusrühmadesse
7. Pürotehniliste toodete kategooriatesse jaotamine
8. Lõhkematerjali ja pürotehnilise toote käitlemisele esitatavad nõuded
9. Lõhkematerjali kasutamise ja hävitamise nõuded
10. Pürotehnilise toote müügikohale, ilutulestiku korraldamisele ja pürotehnilise toote hävitamisele esitatavad nõuded
11. Lõhkematerjali ja pürotehnilise toote käibe jälgitavuse tagamine
12. Lõhkematerjalile ja pürotehnilisele tootele, nende nõuetele vastavuse tõendamisele ja käibe jälgitavusele ning arvestuse pidamisele esitatavad nõuded
13. Lõhkematerjali ja pürotehnilise toote käitleja loakohustus
14. Lõhkematerjali käitleja tegevusluba
15. Pürotehnilise toote käitleja tegevusluba
16. Lõhkematerjali vahetu käitleja
17. Lõhkaja ja lõhkemeister
18. Lõhkematerjali käitlemise korraldaja
19. Pürotehnik
20. Pürotehnilise toote käitlemise korraldaja
21. Lõhkaja, lõhkemeistri ja pürotehniku tervisenõuded ning tervisekontrolli sagedus ja kord
22. Lõhkaja, lõhkemeistri, lõhkematerjali käitlemise korraldaja, pürotehniku ja pürotehnilise toote käitlemise korraldaja nõuetele vastavuse hindamine ja tõendamine
23. Nõuded lõhkematerjali ja pürotehnilise toote käitleja personalile pädevustunnistuse andmisel
24. Käitlemiskohale ja hoiutingimustele esitatavad nõuded
25. Lõhkematerjalitehasele esitatavad nõuded
26. Lõhkematerjalilaole, lõhkematerjali ja pürotehnilise toote hoidmisele esitatavad nõuded
27. Käitlemiskoha käitamisluba
28. Lõhketöö ja ohtlikum lõhketöö
29. Ohtlikuma lõhketöö luba
30. Pürotehnilise toote kasutamine
31. Ilutulestiku korraldamine
32. Ilutulestiku korraldamise luba
33. Lõhkematerjali ja pürotehnilise toote vedu
34. Lõhkematerjali ja pürotehnilise toote veoluba
35. Lõhkematerjali vedu Euroopa Liidus ja Euroopa Majanduspiirkonnas
36. Pürotehnilise toote vedu Euroopa Liidus ja Euroopa Majanduspiirkonnas
37. Pürotehnilise toote võõrandamine

38. Vanuselised ja muud piirangud pürotehnilise toote võõrandamisele
39. Konfiskeeritud või lõhkematerjaliseaduse alusel või riikliku järelevalve käigus üleantud lõhkematerjali ja pürotehnilise toote hoidmise, võõrandamise ja hävitamiseks üleandmise kord
40. Riiklik järelevalve
41. Vastutus